

Motion till riksdagen 2017/18:3031

av Johan Forssell m.fl. (M)

Motion om att kvalificera sig in i socialförsäkringssystemen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kvalificering in i bidragssystemen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka arbetslinjen i socialförsäkringssystemen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har ett ovanligt välfärdssystem. Förmåner får man inte främst för att man är försäkrad via jobbet utan genom att helt enkelt bo i Sverige. Barnbidrag, föräldrapenning, bostadsbidrag och assistansersättning är några exempel på bosättningsbaserade förmåner. Dessutom är bidragssystemen mycket generösa. Med en ökad globalisering och ökad internationell rörlighet finns anledning att se över bidragssystemens utformning.

Moderaterna föreslår att en tydligare kvalificering in i svenska bidragssystem införs. Man bör få full tillgång till svenska bidrag och ersättningar enbart genom eget arbete, eller genom permanent och laglig bosättning i Sverige. I annat fall bör ersättningarna begränsas till en grundläggande generell trygghet. Exakt utformning behöver utredas, men kvalificering skulle kunna ske genom arbete (i form av sjukpenninggrundande inkomst), genom permanent och varaktig bosättning eller genom medborgarskap och bosättning.

Vuxna utan barn bör enbart ha rätt till etableringsersättning eller försörjningsstöd samt bostadsbidrag innan de kvalificerat sig till fulla bidrag. Äldre ska enbart ha rätt till äldreförsörjningsstöd och bostadstillägg. Personer med barn ska enbart ha rätt till etableringsersättning (inklusive etableringstillägg) eller försörjningsstöd samt bostadsbidrag, barnbidrag, underhållsstöd och kortad föräldrapenning upp till barnets ettårsdag.

Förslaget innebär att man inte längre har rätt till följande bidrag i socialförsäkringsbalken: full föräldrapenning, flerbarnstillägg, adoptionsbidrag, vårdbidrag, bilstöd, handikapptillägg, omställningspension, särskilt pensionstillägg, sjukpenning och rehabiliteringspenning i särskilda fall samt assistansersättning. Förslaget ska i första hand gälla för alternativt skyddsbehövande och anhöriga till f.d. asylsökande. För flyktingar kan sociala förmåner inte begränsas enligt gällande EU-rätt. Att skilja på regelverken för alternativt skyddsbehövande och flyktingar riskerar att leda till gränsdragningsproblem. Därför bör EU-regelverket ses över för att harmonisera reglerna för de olika grupperna.

Samma kvalificeringsregler för alla i garantipension och sjuk- och aktivitetsersättningen

Garantipensionssystemet är en grundtrygghet för dem som haft låg eller ingen inkomst. Systemet har en inbyggd kvalificeringsmodell. För att få full garantipension krävs att man har bott minst 40 år i Sverige. Har man bott i Sverige kortare tid minskar garantipensionen med 1/40 för varje år som saknas. Om de totala pensionsförmånerna inte räcker till finns äldreförsörjningsstöd. För personer som kommit som flykting eller skyddsbehövande finns en undantagsregel som innebär att bosättningstiden i hemlandet räknas in i försäkringstiden. Därmed skiljer sig ersättningen för olika grupper utrikes födda och kvalificeringsmodellen sätts ur spel. Skillnaden i total ersättning kan uppgå till 1 700 kronor per månad. Också i sjuk- och aktivitetsersättningen finns i dag en inbyggd kvalificeringsmodell. För personer som kommit som flykting eller skyddsbehövande finns en undantagsregel som innebär att bosättningstiden i hemlandet räknas in i försäkringstiden. Därmed sätts kvalificeringsmodellen ur spel även där. Moderaterna föreslår att undantaget i kvalificeringsregeln för garantipension och sjuk- och aktivitetsersättningen tas bort. Samma kvalificeringsregler ska gälla för alla.

Moderaterna föreslår att en tydligare kvalificering införs i garantipension och sjuk- och aktivitetsersättning.

Johan Forssell (M)

Lars-Arne Staxäng (M)

Helena Bonnier (M)

Mikael Cederbratt (M)

Maria Abrahamsson (M)